

ИНЖИЛИЊИС ОБЪКЪОНА ХАБАР

БИБЛИЯ ТАРЖАМА ЙОГЪЦАС ИНСТИТУТ
МАСКЮ, 2018

Инжиллийис оьнкъона хабар

Бежкъала мицагъад йуьнхолло М.Ш. Халилов

Художник С.М. Хакуз

Электронные версии и аудиоверсии переводов
библейских текстов на бежтинский язык можно
скачать на сайте Института перевода Библии:
<http://ibt.org.ru/ru/media?id=BEZ>

ISBN 978-5-93943-247-4

© Институт перевода Библии, 2018

А^нъйдāйаже

Хирияб, вагъди тІек хъовал йокчийо сукІо!

Аьдам-инсаллис бишшун йукъо бечелъи гей аьдаьмли мегъцас миц. Вагъаллъо мицас бечелъи йикъенна, мицакъа къодо богъдабāл нуцІос. Бета гьоло гьо^нсна шобъчІе гьи^нхлъос. ЙилІа чара гаьччов жо гей гьī-гьидела мицакъа хабалла, кечІ-макъова, аькичІарла, халкъилал тІекликъа чāьхна хъовал йахъийолъи. Вагъаллийā тІеклā миц бечедна бōс, шобълечІена гьи^нхлъоцца.

Же дūхъа каъ гаьгъийо тІек гей къацІцІолал, букъā-итІинā аьдамлāл, хъовал йагъойо а^нкълолас хазина. ВагъалІо тІеклиъ гаьгъийо а^нкълована, хабаллана тели халкъилала мицāкъа йāгъона гей. Бадōлъо, къона гъазай лІи аь^нйдā, Израиллиъ гаьгъийā халкъилалцой, жена вагъалІо тІеклиъ гаьгъийā хабаллā аьдамлāл букъо асар бōс, гьулāзу гьолло гьиде богъцала оьмролаъ кІетІа-кІетІā гьинова малъци йовагъца.

Вагъаддѳл хабалла йе^нйагъна Иса аварагли, бета гьоллѳл Инжил тІеклиѳ чѳхна ЛукаІо нисова аьдамли. Гьулина зукъона гей Иса авараглис гьино йохийо сукІо. Лука чахийо Инжил бежкъала мицагъад аь^нйддѳ гиса йагъона 1999 лІиѳ Библия таржама йогъцала Институтли. Вагъаддѳл хабарлана йовъакчина «Лука мѳйо Роххелис хабарІо» нисова тІеклиѳис.

ВагъалІо тІеклиѳ Инжиллиѳис ов^нкъона хабар гей. Илос пикрона гей, вагъалІо тІеклил бежкъала халкъила кІетІо къимат нилІаллакъа.

Институтли баркалла ницца къаѳІѳІоІал – таржама йѳва сукІол, редакторлѳл, художниклил, гьулѳзу вагъди тІек йагъослаѳ комак бѳва сукІобѳлна.

Библия таржама йогъцас институт

Гуьргъараб самариявликьас хабар

(Лука 10:30-35)

Иса авараг гаьгийя мехлаъ Израиллиъ оьмро б̄ос зукъона гей батI-батIаяб халкъила. Гьолло халкъилаъ э^Hдо — жуьгьутIална (еврейлана) самариялана батI-батIаяб миллатлис аьдамла зувакъойо. Гьоллос зукъона гей гь̄и-гьидеш аьдатла, вагьаллѳобза гьолл̄ол сидил гьо^Hсо б̄атIагас зувакъона гей.

ЖуьгьутIаллина нисос зукъойо гей гьицала сукIоб̄ал кIетIослѳи йовал нуцIослIо нисона. Амма Иса аварагли нисона гей сукIод унгосалда гьицас сукIо ахъцасна. Гьули ахъца дибо гьицасна, дул атIийона сукIо гаьчIел, ми икъагдана, д̄укъа комак батIийона сукIо.

Гьо^HсийилIа аькъенна гаьгийя жуьгьутIавлил нигъа самариявли комак богьна тиса агъовас хабар.

Гьо^нс сукЮо Иерусалим шагьарбаъаш
лИйодā Иерихон шагьарбаъ э^нкъеш зукъо-
на гей. Гьид гьули къачагълāl и^нхьона гей.
Гьоллōл гьолцохъас лъицЮона йагъона,
угъал о^нкъова гьаьллъилакъа аькъеланна
аькъенна, гаьльлъāчо гьулина эчаннегъна,

бoвчoнa гeй. Гeлoкъac вaгъaльгъo гъид лИ-
йoдā э^нкъeцac гъo^нс жyгъyтIaллис кaшиш
(свaщeнник) гъoлцo сyкIoкъa къoдo o^нкъoнa

гей, амма гъули эгаль, атākьба лIийодā э^нкье-
на гей. Вагьлā кьодо о^нкьона гей левитлās
(кашишлāl хзуллугълиъ комак богъцас сукIo)

гьо^нс сукІона, амма гьулина, вагьли сукІо
эгалъ, атākъа лІийодā э^нкъена гей.

Вагьаллā гьо^нс самарияв вагьаллъо
гьид э^нкъешлаъ, гьолцо аьдамликъа къодо
о^нкъона гей. Гьули эгалъ, гьолцокъа йакІо

йугъона гей. Гъицаканна гъицакна гьолцо
сукЮс лахъла зайтуллила йе^нлълидна гъи-
нолидна низаб̄анна низабана, шоввашона
гей. Бета гъинила а^нъу^нкъа къаб̄йкъена

гонна, петерлиъна (мекъе-мокъовѣ сукЮба бечецас билЮ) эжена, гьолцохъа гоцЮ-йоцЮохъийолЮ. Бета хиса петерлиъис

гисакалдайлил гьолльола бетПергьаллихъа
гъули сагъ ованна кикзи ованна оьллоь
оккона нилІна, нисона гей: «Вагъацо сукІол

бoвал нуцІoйo дару-дарманна бoва, гьoл-
цoхъана гoцІoхъ, гьoльльoгъa тeли oк-
кo йугъoдa, дo къāб o^нкъoль, дул гьуліна
нІлІал».

Фарисейликъасна магъало
бокІолцала сукІокъасна хабар

(Лука 18:10-14)

*ЖуьгьутІаллиъ э^ндо зувакѣона гей фа-
рисейла, гьоллѣнна зувакѣона гей йилІа
дилликѣа кьодо бечейахѣа аьдамлā кѣи-
мат богѣцаса сукІабо. Аллагьлила илагьияб
тІеклāкѣа чāхийā Муса авараглис кѣацІуІā
йаьжбо гьолло кѣабулна йовагьна, воддиѣ
тели доьѣа йовагьна, мискин-пакѣырлāл са-
дакѣа нилІна, гьулāзу бад-бадѣлна аьдатла
цІуми йовагьна бāхѣца зувакѣона гей. Ал-
лагьлидой аь^нйдā жуьвѣл битІараб гьидлиѣ
гаьгьийакѣа йакІона йо^нкѣос зукѣона гей.*

*Гьулāзу жуьгьутІаллиъ э^ндо зувакѣона
гей Римлила империйаллиъ (гьоглІо мехлаѣ
Израил зукѣона гей Римлила империйалила
каѣ гаьгьийо гьобкомат) гаькѣ бокІолцаса
аьдамлана. Гьиде богѣцала хѣуллугьликѣа
рекѣон (гьо^нс, Римлила империйалил хѣул-
лугѣ бѣлѣи; кѣонас, аьдамлāхѣаш йокІолло
окко гьиделна йечаннейолѣи), гьоллос
аьдамлāѣ э^ндо кѣадро-кѣимат зукѣона гаьѣа,*

вагъаллѡбза гьоллохъа йилІа мунагълиѡ
мейахейā аьдамлалІо нисос зукъойо гей.

Гьа^нкъкъас Иса аварагли мегъна гей фари-
сейлисна магъало бокІолцала сукІосна доьбā
йовагъцалаѡ бахъийо гьо^нс хабар.

«Добъ бовал Аллагылила билПола бежиъ
э^ндокна гей къона сукЮ: фарисейна магъало
бокЮлцас сукЮна. Фарисейли, эцокъана эчена,
гъинис гъинил вагъаддийо добъа-гъари богъна
гей: “Йа, дие Аллагъ! Дул букьо рец гей бадлолъ
э^нлъейо ойэшлакъя: къачагълālъ мекъаблана,
хъагъбайаблана аьдамлālъ, йаги вагъацо магъало

бокЮлцала сукЮль. Шибаб анкылаъ э^ндо до
кІахна кІална йохца, къацЦю дил йи^нхьова
бечелылас ацІонас бутІа садакъалална ницца”.

Магъало бокЮлцас сукЮлЮ нисода, Ал-
лагълила билЮла бежиъ фарисейлидойс атā
эчена зукьона гей, гьасаъдā Аллагълильдā гъабы
гуцЮхълал ламусна ахъна. Гьолцо гьинис гьинил

гъейона зукІна нисона гей: “Йа, дие Аллагъ, мунагъл̄ас оцІийа дїкъа гуьргъизи ахъ!” – лЮ».

Иса нисос мизохъа: «Вагъаллийо гъари-добъа бōйо сукЮ фарисейлил данде ласоди мунагъл̄ас а^нцона билЮгъа э^нкъейо. СукЮ зогъдана гъинизу жу къоддākийо сукЮ, Аллагълидой а^нйдā лийодā ахъца, жу лийодā гейлЮ нисоцас сукЮ къоддākца».

Йукъо беш-хулос хабар

(Лука 14:16-24)

*Гъа^нкъкъас Иса авараг илЕна зукъона гей
сиддā йукъо беш-хулЮ гаьл̄āчо. Бахъна гей
хабар Алагъли гьинкъа боьважсийā сукЮбāl
йōс вагъдийо йукъо беш-хулЮл̄гилЮ нисо-
на. Бета вагълиъис Иса аварагли мегъна гей
гъо^нс хабар гъулиъ гаьгъийā аьдамлāl гъолъ-
лъос маънана биджи богъна.*

Гьо^нс сук^юс гьокмо бахъна гей йукъо беш-хул^юл^ъи йогъна тели аьдамла ийал^л. Бесалцо анта мокъоль, гьолцо э^нйол^ю гьинис лагъ бовак^ийа аьдамла бесал ил^л. Э^нкьена лагъли гьоглохъа нисойол^ю: «Гугъ миже

къаццЮ кен-о^нх лъикъона гей». КъаццЮла
гъ^нс сикЮ йогъна нисона гей жувѠл нигъа-
на гувал бахъаѡаслЮ, ми илокъа къодос
тилкилЮ. Сиди нисойолЮ: «До гъ^нс маъче

бохна гей, гьоло маьче бегал э^нкьал нуцIос,
гьарзи йос дѹхъа, ми дѹкьа кьодос тилки». Бацосола нисойолIо: «Гьини лъина йукьо
о^нсо йовахна гей, вагьаллѹд маьче болIона
йийакъелал йатIна гей, гьарзи йос дѹхъа, ми

дѣкѣ кѣодос тилѣки». Лѣанаслана нисойолѣ:
«Гѣини жейса ахѣо йо^нкѣона гей, вагѣалѣобза
жу говал ахѣаѣас».

Лагѣ кѣаѣ билѣога о^нкѣолѣ, мѣйолѣ гѣини-
ла бетѣргѣалѣихѣа кѣацѣцѣо йахѣийа жойлас

хабар. Бета симо бийа гьолцо нисона гей
лагълихъа: «Хехлъи ахъна э^нкъена шагъарбала
къатІлāъна хъабчІлāъна и^нхъойошинаб

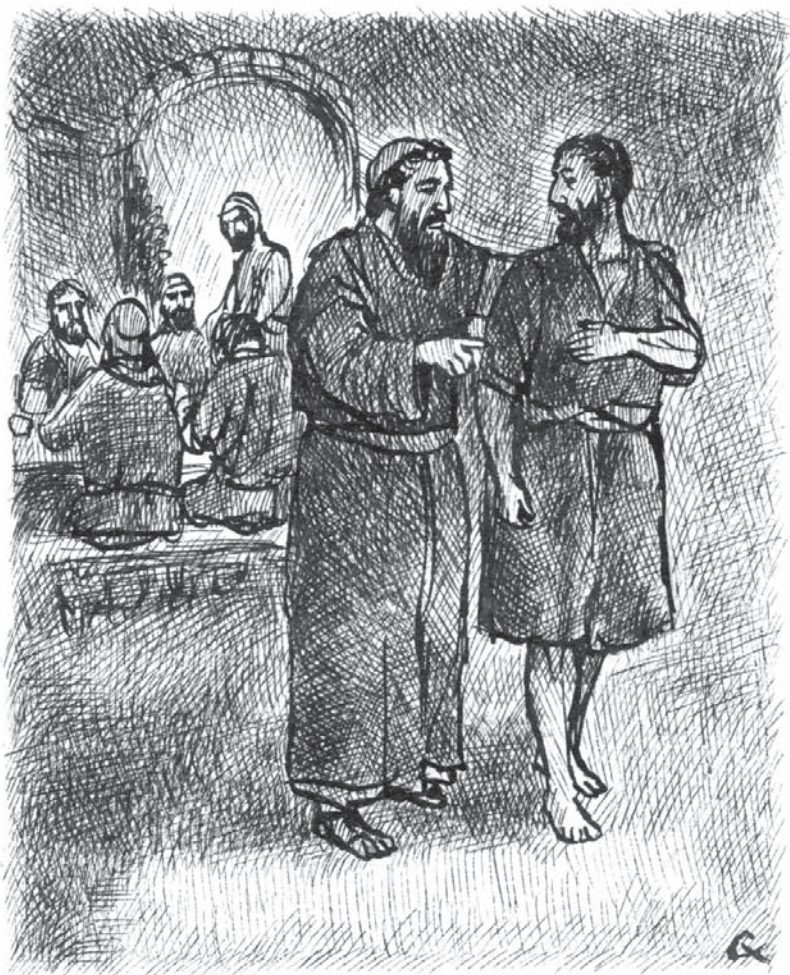
гъардухъаллана, гьулāзу азизаблана, боц-
дийāна, лахъдийāна аьдамла бāкъолла
гьолЮъ». Э^нкьāцос о^нкьоль, лагъли нисойло:
«Дибо амро тубази бōйо, бетерчIахъаяв!

Амма жена маъче гьихлъона гей». БетІергъалли
нисойолІо лагълихъа: «Шагъарбаъасна ги-
сакна, гьинолгъойна, калāгъойна мийахъовā
бадōнна аьдамла бāкъоллина гогъ. Дие билІо

аьдамл̄аш йоцІала. Амма нисос мизохъа: до
ийабалІена гуйэшл̄а, диела билІоъос кен-о^Нх
йуь^Нхъаъаш».

Оьмролала гьидсо кьосси
ахъийа оьждикъас хабар

(Лука 15:11-32)

Израиллила букъа хъуллугълиъ гаъгъийа динябла аьдамлā какзи ъс зукъона гей Иса авараг, мунагъ-гъаькълиъ мейахейā сукЮбāгъой къацЮ ахъцалЮ нисона. Гьоллол жаваб нилІна, Иса аварагли гъикматаб абокъасна мекъаб аьмал-хасият гаъгъийа ъждикъасна вагъаддийо хабар мегъна гей.

Сид сукЮос зукьона гей кьона оьжо. ИтИнасола оьжди нисона гей аохъа: «Або, дибола боцИи-маъишатлис гьинил мехе-цас бутIа нилIа», – лЮ. Або оьждӀл боцИи-маъишат балЮ битIна гей. Лади водлӀбас итIиносо оьжо, гьинил ирслиъ йи^нхъӀйо кьацIцЮ окко-меседна льицЮ-кьайна

йобкчина, абгыѣна э^нкъена гей нѣди цѣихо
габгыѣа улкалиѣ. О^нкъѣцо гьолцо, и^нхьо-
а^нхьхьа кѣабѣлѣона, гьинис габгыѣо окко-
месед йугьонна гей.

Гьолцохьас къѣцѣцѣо окко-месед йольова
замаллиѣ, вагьальльѣо улкалиѣ йо^нкъона гей
йукьѣо ракъѣ. Гьули обьжона йилѣа йазихльѣ-
лаѣ кези ахьна гей. Ахирна вагьалльѣо ми-
цаѣ габгыѣаѣ сид сукѣодой гьаблтѣи нисонна

э^нкъель, гьолцо гьули гьоллѳл йесцала ми-
цаль буллагъа э^нгъна гей. Ахирна, чара
бугьоль, бул^ллал ниццас жона йу^нхъал разияб
зукьона гей, амма гьулина гьолцол нил^аъас
зукьона гей.

Гъ^нкъкъас а^нкълолакьана о^нкъона гьол-
цо пикро богъна гей: «Диела абола бил^оъ

йобккъад гей бовахийā гъаьлтІухъалла. Гъидел муьхъал оьлло баьбана гей. До гьолІоъ нуковахъа угъос. Аьгъиьна абодой э^нкъал, бета гьолцохъа нисал: Або, Аллагълидойна дудойна аь^нйдā до мунагълаъ кези ахъийо. До дибо оьжолъилаъ тІокІаб бикІзи овал мустагъикъаб гаьба, ахъда дудой гъаьлтІилаъ оха!»

Аьгъина э^нкъена гей гъули гъинила абодой. Атāкъазу эгана гей абол гогъцас оьжо. Абос

гьолцокъа йилІа йакІо йугьона гей. Гьолцол данде чІалликъа э^нкъена, або обждил альона йоцІна, баъдана гей. Обжди абохъа нисона гей: «Або, Аллагьлидойна дудойна аь^нйдā до мунагьлāъ кези ахьийо, дибо обжолІо нисал до мустагьикъаб гаьъа». АболІо нисода, гьинила лагьлāхъа нисона гей: «КъапІун йакъона

биссун кѣтѣо лѣицѣона гьолцохъа лѣичѣла,
гьолцола зокьиль кѣубѣйна мехела, хаьбалѣль
гьалалѣцована гѣяхела. Бакъоллина ахо
бегъакѣийо бишена муха, оьжо о^нкъовѣлас
кѣтѣо бес-хулѣблѣи йовал, судлѣо нисода вагъ-
ди дие оьжо угъоваѣас ахъна гѣй, оьийаѣас
зогъна гѣй». Гьоллѣл котакаб ихтилат-кеп бо-
вал муьхобалѣна гѣй.

Гьолцо сукѣос укъосо оьжо вагъалѣльо мех-
лаѣ зукъона гѣй мицалѣ огъдаѣас. Билѣогъа

о^нкъалдайлил, гьолцол тухъна гей лъисо-
кешлис гьокІ. Гьицадана илІена сидцойсо-
ла нукарлихъа нисонна гей, сийод вагъдо
ихтилат-кеплЮ. «Дибо ис сагъ-саламатлъилаъ
о^нкъовāлас або ахо бегъакІийо бишена мухол-
лина ихтилат-кеп богъцас гей», – лЮ нисона
жаваб нилІна гей нукарли. Вагъли тухъльо,
укъа обждис симо бигъна гей, билЮъ э^нкъал

къабул ахъече зукъона гей. Бета або гисак-на гьардизи ахъийолЮ билЮъ тослЮ нисона. Оъжди жаваб нилИийолЮ: «Вагъдисинаб лИйāъ до дул лагъцой огъдāйо, ми нисова жойлакъас гьо^нсна тарзи ахъеэш. Вагълиъ э^ндо ми дил итИино чикIена мухоллеэш

диела гьалмагьлāгьой ихтилат-кеп бовал.
Амма дибо зукьойо бечелъина хьагьбāгьой
къацІо эс-хулІона йугьонна о^нкъова вагьацо
дибола обьдил, ми ахо бегьакІийо бише му-
хона гей».

Або гьолцохъа нисойолЮ: «Обжо! Ми нитоназу дѣгъой къацЮ ахъца, къацЮ дие бечелъина дибо гей. Иле рази бахъна ихтилаткеп бовал нуцЮс, судлЮ нисода вагъди дибо ис угъоваъас ахъна гей, обийаъас зогъна гей».

Вагъло хабар мегъна Иса авараглил нисал йатІна зукъойо. Або ахъца Аллагъ, Гъули нитоназу гъабдураб гей гъинилгъд̄а муъвахов̄а мунапикълакъас къодос тилІкал. Энекзи ахъагъ-цас оџжо гей, Аллагълила гъидсо оџчона къосси ахъийо сукІо. ИтІиносо ис какзи огъцас укъосо ис релъараб гей мунагъ-гъаѣкълиѣ кези б̄ахъийа аѣдамла какзи бовагъцала динийабла сукІоб̄аѣ. Иса авараглил нисал йатІна зукъойо Аллагъ къодос тилІкис тавбана богъна динликъа уѣ^нхова сукІо зогъдана аѣдамликъас. Гъул̄азу динликъа бечейа аѣдамл̄аиш ихтияр габъа мунагъ-гъаѣкъ габъгий̄а аѣдамла какзи бовал, гъолл̄ол рази бахъал нуцІос вагъаллийа аѣдамла Аллагълила гъид гувал батІийакъа.

